

เอกสารประกอบการบรรยายครั้ง ๓

วิชานิยม คำประกัน จันอง จันนำ

สมัยที่ ๗๕ ปี ๒๕๖๕

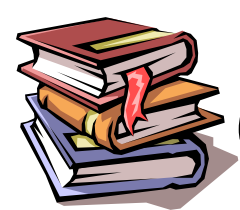
โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไวยะ

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกอง

ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

บางส่วนอ้างอิงจากคำบรรยายเนติฯ ภาคกลางวันของท่าน อ.ปัญญา ฅนอมรอด

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ ว.๒)

๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)

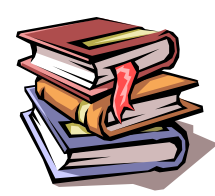
๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

๕) ดอกเบี้ยในการกู้ยืม (ม. ๖๕๔, ๖๕๕ +

พ.ร.บ. ห้ามฯ + พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.)

๖) การรับหรือคืนทรัพย์สินแทนเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๖)

๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)

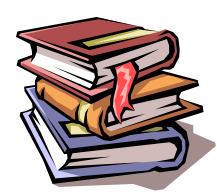
(๑) กว่า ๒๐๐๐ บาท ไม่มีหลักฐานฯ ฟ้องมูลหนี้เงินกู้ไม่ได้

(๒) มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

(๔) หลักฐานฯ ขอให้มีก่อนฟ้อง

(๕) กรณีตัวเลขในสัญญากู้เงินสูงเกินกว่ามูลหนี้เงินกู้
ที่รับไปและกรณีแก้ไขตัวเลขเงินกู้ในสัญญา

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

หลักฐานฯ นั้นต้องลงลายมือชื่อผู้กู้ยืมเป็นสำคัญ

โดยไม่ต้องคำนึงถึงลายมือชื่อของผู้ให้กู้

ฎ.๒๔๘๔/๓๓ แม้สัญญากู้เงินจะเป็นนิติกรรมสองฝ่าย
แต่ก็เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืม เมื่อจำเลยลงลายมือชื่อผู้กู้
แล้ว โจทก์หรือผู้แทนโจทก์มิได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้ให้กู้
สัญญากู้ก็ฟ้องร้องบังคับคดีได้ไม่เป็นโมฆะ (เนติ ๔๔)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๖๕๓๐/๓๗ แม้ลายมือชื่อผู้ให้กู้ไม่ใช่ลายมือชื่อ ส. ผู้ให้กู้

แต่เป็นลายมือชื่อปลอม ก็ห้ามผลให้หลักฐานการฟ้องร้อง

บังคับแก่จำเลยเสียไปไม่ (เนติฯ ๔๘) (กรณีผู้ลงชื่อแทน

ผู้ให้กู้ไม่มีอำนาจก็ฟ้องได้ (เทียบ ฎ.๕๗๔๒/๓๕ (พช ๔๕))

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๘๖๘/๐๖ การที่ผู้กู้เป็นผู้เขียนสัญญาค้ำประกันที่ผู้ค้ำประกัน
ทำให้ไว้แก่ผู้ให้กู้ มีข้อความแสดงว่าผู้กู้เป็นผู้กู้เงินของผู้ให้กู้ไป
และผู้กู้ได้ลงลายมือชื่อไว้ในช่องผู้เขียนด้วยนั้น ถือได้ว่าเป็น
หลักฐานแห่งการกู้ยืมตามความหมายของ ม.๖๕๓ ว.๑ แล้ว

(เนติ ๔๑, ๕๘)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๓๒๖๒/๓๕ เมื่อจำเลยทั้งสองกู้ยืมเงินโจทก์ไปจริง การที่จำเลยที่ ๒
ซึ่งในสัญญาตอนต้นระบุว่าเป็นผู้ลงลายมือชื่อในซองพยานและจำเลย
ที่ ๑ ลงลายมือชื่อในซองผู้กู้ โดยไม่มีชื่อเป็นผู้กู้ในตอนต้นของสัญญา
หาทำให้เอกสารดังกล่าวไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมตาม ม.๖๕๓ ว.๑ ไม่
จำเลยทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบตามข้อความในเอกสารดังกล่าว

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๖๕๖/๒๒ จำเลยได้ทำสัญญากู้เงินโจทก์

โดยจำเลยยินยอมอนุญาตให้ ณ. บุตรจำเลย

เป็นผู้ลงลายมือชื่อจำเลยในช่องผู้กู้แทนจำเลย

ดังนั้นหาผูกพันจำเลยไม่ (เนติ ๔๘)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๓๐๓๕/๔๓ จำเลยมอบอำนาจให้ ก. ทำสัญญาจำนอง
เพื่อให้เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน และตามสัญญาจำนอง
มีข้อความระบุชัดเจนว่า คู่สัญญาตกลงให้ถือสัญญาจำนอง
เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินด้วย สัญญาจำนองดังกล่าวมี
ผู้รับมอบอำนาจจำเลยเป็นผู้ลงชื่อไว้แทนจำเลย ซึ่งมีผลเสมอ
กับลายมือชื่อของจำเลย สัญญาจำนองย่อมมีผลเป็นหลักฐาน
แห่งการกู้ยืมที่ผูกพันจำเลย

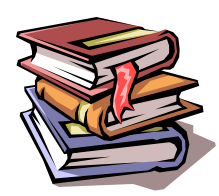
(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๓๑๔๘/๓๐ (ป) การที่จำเลยทั้งสองเขียนชื่อเล่น
ของจำเลยทั้งสองไว้ในตอนท้ายจดหมายดังกล่าว
ถือว่าเป็นการลงลายมือชื่อตามมาตรา ๖๕๓ ว.๑
แล้ว (เทียบ ฎ.๑๑๕๘๔/๕๔ ผู้กู้ลงลายมือชื่อด้วย
นามสกุลเดิมก็ไม่ได้ทำให้ไม่ใช่ลายมือชื่อผู้กู้)

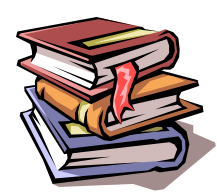
(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ฎ.๑๕๐๔๖/๕๗ แม้ บ.กรรมการผู้จัดการจะลงลายมือชื่อ
และไม่ได้มีการประทับตราของลูกหนี้ก็ตาม แต่เมื่อลูกหนี้
ได้รับเงินกู้จริงและจ่ายดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้ การกระทำ
ของลูกหนี้จึงเป็นการให้สัตยาบัน ถือว่าลงลายมือชื่อของ
ลูกหนี้ผู้ยืมแล้ว (ถ้าไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลผู้ลงลายมือชื่อ
ต้องรับผิดชอบตามคำฟ้อง (ฎ.๑๗๕๙/๔๕)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

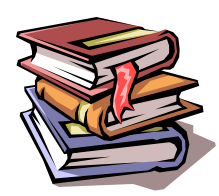
จำเลยเขียนว่า จำเลยได้ยืมเงินพี่ดา ๖๐,๐๐๐ บาท ถ้อยไม่ได้ว่าชื่อจำเลย
ที่เขียนไว้เป็นการลงลายมือชื่อ เมื่อไม่มีลายมือชื่อจำเลยลงไว้ในฐานะ
ผู้ยืม จึงไม่เป็นหลักฐานการกู้ พ้องไม่ได้ (ฎ.๑๕๘๕/๓๘) (จำเลยเขียนชื่อ
จำเลยที่หัวกระดาษ แต่ไม่ลงชื่อ ไม่เป็นหลักฐานการกู้ (ฎ.๑๔๑๕/๒๓))

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

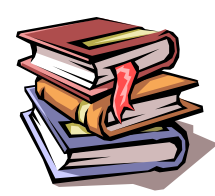
ฉ.๓๗๖๖/๕๗ จำเลยลงชื่อในใบสมัครสินเชื่อคิกแคช พร้อมสัญญาให้สินเชื่อเงินสดคิกแคชระบุว่า จำเลย ผู้กู้ขอรับสินเชื่อเงินสดคิกแคชจากโจทก์ มีอัตราค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยตามที่ผู้ให้กู้กำหนด แม้มีได้ระบุจำนวนเงิน แต่มีข้อความว่าจำเลยขอรับวงเงินสินเชื่อเต็มตามที่โจทก์จะอนุมัติ ต่อมาโจทก์อนุมัติ ๕๐,๐๐๐ บาท และโอนเข้าบัญชีจำเลย จำเลยไม่ได้โต้แย้งว่าไม่ได้กู้หรือไม่ได้รับเงินกู้ ดังนี้ เอกสารดังกล่าว เมื่อพิจารณาประกอบกันเป็นหลักฐานการกู้ยืมแล้ว

(ฉ.๑๓๘๓๕/๕๓, ๑๐๔๐๖/๕๔)

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

ณ. ๘๐๘๕/๕๖ การที่จำเลยนำบัตรกดเงินสดวิกแคชไปถอนเงินและใส่รหัสส่วนตัว
เปรียบได้กับการลงลายมือชื่อตนเอง ทำรายการเบิกถอนเงินตามที่จำเลยประสงค์
และกดยืนยันทำรายการพร้อมรับเงินสดและสลิป การกระทำได้กล่าวถือเป็น
หลักฐานการกู้ยืมเงินจากโจทก์ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
๒๕๔๔ ม.๓,๘ และ ๕ ประกอบกับคดีนี้จำเลยมีการขอขยายระยะเวลาผ่อนชำระหนี้
สินเชื่อเงินสดวิกแคชที่จำเลยค้างชำระแก่โจทก์ ซึ่งโจทก์มีเอกสารซึ่งมีข้อความ
ชัดว่าจำเลยรับว่าเป็นหนี้โจทก์ขอขยายเวลาชำระหนี้ โดยจำเลยลงลายมือชื่อ
มาแสดง จึงรับฟังเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมอีกโสดหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)

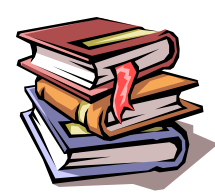
(๑) กว่า ๒๐๐๐ บาท ไม่มีหลักฐานฯ พ้องมูลหนี้เงินกู้ไม่ได้

(๒) มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

(๔) หลักฐานฯ ขอให้มีก่อนฟ้อง

(๕) กรณีตัวเลขในสัญญากู้เงินสูงเกินกว่ามูลหนี้เงินกู้
ที่ได้รับไปและกรณีแก้ไขตัวเลขเงินกู้ในสัญญา

๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ วรรค ๑)

(๔) หลักฐานขอให้มีก่อนฟ้อง

(ฎ.๒๓๓๕/๔๘, ๑๓๘๓๕/๕๓, ๑๗๕๒/๕๕)

- ถ้าหลักฐานกู้ยืมหาย ฟ้องได้โดยนำสำเนาและ

พยานบุคคลมาสืบได้ (ฎ.๒๐๔/๓๕, ๒๐๓/๔๖)

- (เทียบ ฎ.๑๖๒๖/๕๕, ๔๕๗๔/๖๑, ๔๐๖๗/๖๑)

๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๑)

(๑) กว่า ๒๐๐๐ บาท ไม่มีหลักฐานฯ ฟ้องมูลหนี้เงินกู้ไม่ได้

(๒) มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ

(๓) ผู้กู้ต้องลงลายมือชื่อ

(๔) หลักฐานฯ ขอให้มีก่อนฟ้อง

(๕) กรณีตัวเลขในสัญญากู้เงินสูงเกินกว่ามูลหนี้เงินกู้

ที่ได้รับไปและกรณีแก้ไขตัวเลขเงินกู้ในสัญญา

(๕.๑) ผู้กู้ยินยอมลงชื่อใน ส.ญ.กู้ ที่ระบุตัวเลขสูงเกินกว่ามูลค่าหนี้เงินกู้จริง หรือที่ส่งมอบ ก็สมบูรณ์เพียงเท่ามูลค่าหนี้เงินกู้จริงหรือที่ส่งมอบ (เนติ ๖๖)

(๕.๒) ผู้กู้ลงชื่อใน ส.ญ.กู้ ที่ไม่มีการระบุตัวเลขเงินกู้และข้อความ

- ถ้าผู้ให้กู้กรอกตัวเลขภายหลังตามจริงใช้บังคับได้ตามนั้น

(ฎ.๕๖๘๕/๔๘ เนติ ๖๕)

- ถ้าผู้ให้กู้กรอกตัวเลขภายหลังสูงเกินจริงโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็น เอกสารปลอม ถือว่าไม่มีหลักฐานการกู้จึงไม่อาจฟ้องร้องได้ แม้ผู้กู้รับว่า กู้จริงบางส่วนก็ไม่ต้องรับผิด (ฎ.๓๕๘/๕๓, ๑๔๖๒๓/๕๓, ๒๕๖๐/๕๘)

(๕.๓) - แก้จำนวนเงินภายหลังผู้กู้ลงชื่อสูงเกินจริงโดยไม่ได้รับความยินยอม เป็นเอกสารปลอม แต่ผู้กู้ยังต้องรับผิดชอบเฉพาะตามจำนวนเดิม (ฎ.๑๑๔๘/๕๒ เนติ ๖๘)

- แก้จำนวนเงินภายหลังผู้กู้ลงชื่อตามจริงเพราะมากู้เงินเพิ่ม ถ้าผู้กู้ ไม่ลงชื่อกำกับ รับผิดชอบเฉพาะตามจำนวนเดิม (ฎ.๓๒๖/๐๓) (เนติ ๗๑)

- แก้จำนวนตามจริงก่อนผู้กู้ลงชื่อ ใช้บังคับได้ (ฎ.๑๑๕๔/๑๑)

(๕.๑) ผู้กู้ยินยอมลงชื่อใน ส.ญ.กู้ ที่ระบุตัวเลขสูงเกินกว่ามูลค่าเงินกู้จริง

หรือที่ส่งมอบ ก็สมบูรณ์เพียงเท่ามูลค่าเงินกู้จริงหรือที่ส่งมอบ

สัญญากู้เงินระบุ ๕๐๐,๐๐๐ บาท มีมูลค่าเดิมเหลือเพียง ๑๕๒,๑๑๑.๒๘ บาท

สมบูรณ์ ๑๕๒,๑๑๑.๒๘ บาท

ฎ.๗๒๒๕/๕๒ โจทก์มีหนังสือสัญญากู้เงินซึ่งจำเลยลงลายมือชื่อไว้เป็น

หลักฐานแห่งการกู้ยืม ส่วนจำนวนเงินที่ระบุไว้ในสัญญากู้แม้จะฟังได้ว่า

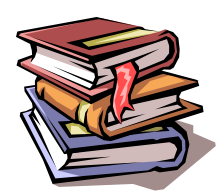
มูลค่าเดิมเหลือเพียง ๑๕๒,๑๑๑.๒๘ บาท ก็เป็นเพียงการทำให้จำนวนหนี้ใน

สัญญากู้ไม่สมบูรณ์บางส่วนเท่านั้น โจทก์จึงขอที่จะเรียกให้จำเลยชำระหนี้

ส่วนที่สมบูรณ์จำนวน ๑๕๒,๑๑๑.๒๘ บาท ได้ หาใช่ว่าสัญญากู้ไม่สมบูรณ์ทั้งหมด

สัญญากู้เงินระบุ ๗๐๐,๐๐๐ บาท ตามความประสงค์เดิม แต่ส่งมอบเงินกู้
ให้จริงเพียง ๔๓๐,๐๐๐ บาท สมบูรณ์ ๔๓๐,๐๐๐ บาท

ฎ. ๘๐๗๖/๕๖ แม้สัญญาจะระบุจำนวนเงินไว้ ๗๐๐,๐๐๐ บาท ก็ตาม ก็เป็นไปตามความประสงค์เดิมของคู่สัญญาที่จะกู้เงินกันในจำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์ผู้ให้กู้นำเงินมาได้เพียง ๔๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่ขาดอยู่จะนำมาให้ในภายหลัง แต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ โจทก์จึงมิได้นำเงินกู้ที่ขาดอยู่มามอบให้จนครบเป็นเพียงการทำให้จำนวนหนี้ในสัญญากู้เงินไม่สมบูรณ์เท่านั้น หากใช่ทำให้เป็นสัญญาปลอมแต่อย่างใดไม่ โจทก์จึงอาศัยสัญญากู้เงินและสัญญาค้ำประกันดังกล่าวมาฟ้องร้องบังคับให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินกู้ยืมที่แท้จริงจำนวน ๔๓๐,๐๐๐ บาท ได้ และจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกัน

ฎ.๒๓๓๕/๔๘ จำเลยกู้เงินโจทก์ไป ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาจำเลยได้ติดต่อขอ
กู้เงินโจทก์อีก ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วโจทก์กับจำเลยได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืม
เงินโดยระบุรวมเอาจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยกู้จากโจทก์ไปก่อน
หน้านั้นเข้าไว้ด้วย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท แม้การกู้เงินจำนวน
๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในภายหลังจะไม่เกิดขึ้น หนังสือสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวก็
ยังมีผลสมบูรณ์บังคับกันได้在这จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ที่มีการกู้ยืมกันจริง
และถือว่าโจทก์มีหลักฐานเป็นหนังสือที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดี在这เงิน
กู้ยืมจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วตาม ม.๖๕๓ ว.๑ (เนติ ๖๖)

แต่กรณีต่อไปนี้อถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

ฎ.๑๓๗๐๗/๕๘ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยกู้ยืมเงินโจทก์เพียง ๑๐,๐๐๐ บาท และจำเลยมีตัวจำเลยและนาย ช.เบิกความสอดคล้องกันว่า โจทก์บังคับให้จำเลยทำสัญญาว่าจะกู้ยืมเงินโจทก์ไป ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่ยอมทำสัญญา จะแจ้งเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยในข้อหาฉ้อโกง การที่โจทก์บังคับให้จำเลยทำสัญญากู้ยืมเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ความจริงกู้ยืมเงินกันเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงไม่อาจแสวงหาผลประโยชน์จากสัญญาที่ทำขึ้นโดยไม่สุจริต ปัญหาว่าโจทก์ใช้สิทธิโดยสุจริตหรือไม่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบฯ ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ (พิพากษากลับยกฟ้องโจทก์)

(๕.๒) ผู้กู้ลงชื่อใน ส.ญ.กู้ ที่ไม่มีการระบุตัวเลขเงินกู้และข้อความ
ถ้าผู้ให้กู้กรอกตัวเลขภายหลังตามจริงใช้บังคับได้ตามนั้น

ฎ.๕๖๘๕/๔๘ หนังสือสัญญากู้เงินมีการกรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๑
ได้กู้เงินโจทก์ ๔๐๐,๐๐๐ บาท และหนังสือสัญญาค้ำประกันมีการกรอก
ข้อความว่าจำเลยที่ ๒ ค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าวให้แก่โจทก์ อันเป็นการ
กรอกข้อความที่มีมูลหนี้กันจริงแม้จะเป็นการกรอกข้อความภายหลังที่
จำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในสัญญากู้เงินและสัญญาค้ำประกันแล้ว ก็ไม่
ทำให้หนังสือสัญญากู้เงินและหนังสือสัญญาค้ำประกันเป็นเอกสารปลอม
หนังสือสัญญาทั้งสองฉบับจึงมีผลผูกพันโจทก์กับจำเลยทั้งสอง (เนติ๖๕)

ถ้าผู้ให้กู้กรอกตัวเลขภายหลังสูงเกินจริงโดยไม่ได้รับความ
ยินยอมเป็นเอกสารปลอม ถือว่าไม่มีหลักฐานการกู้จึงไม่อาจ
ฟ้องร้องได้ แม้ผู้กู้รับว่ากู้จริงบางส่วนก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

ฎ.๗๕๘/๕๗ จำเลยไม่ได้กู้ยืมเงินไปจำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท
ตามหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน โจทก์กรอกจำนวนเงินในภายหลัง
ว่า จำเลยกู้ยืมเงินจำนวนดังกล่าวซึ่งมากกว่าจำนวนหนี้กู้ยืม
ที่มีอยู่จริงในวันทำสัญญากู้ยืมโดยไม่ได้รับความยินยอมจาก
จำเลย หนังสือสัญญากู้ยืมเงินจึงเป็นเอกสารปลอมและถือได้
ว่าการกู้ยืมตามฟ้องโจทก์มิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินเป็น
หนังสือ โจทก์ไม่อาจฟ้องร้องให้บังคับคดีได้ตาม ม.๖๕๓ ว.๑

ฎ.๑๔๖๒๓/๕๓ จำเลยได้ลงลายมือชื่อในช่องผู้กู้ในหนังสือ
สัญญากู้เงินโดยยังไม่มีกรอกข้อความ โจทก์นำมากรอก
ข้อความในภายหลังซึ่งระบุจำนวนเงินเกินกว่าจำนวนหนี้
ที่เป็นจริงโดยจำเลยไม่ยินยอมด้วย หนังสือสัญญากู้เงิน
จึงเป็นเอกสารปลอม ถือว่าโจทก์ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืม
จึงไม่อาจฟ้องร้องให้บังคับคดีตาม ม. ๖๕๓ ว.๑ ดังนั้น
แม้จำเลยให้การรับว่า ได้กู้เงินโจทก์ไป ๕๐,๐๐๐ บาท
จำเลยก็ไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่โจทก์

ฎ.๒๕๖๐/๕๘ จำเลยเคยกู้ยืมเงินโจทก์ ๒๐,๐๐๐ บาท
โดยจำเลยเพียงแต่ลงลายมือชื่อในช่องผู้กู้ของสัญญา
กู้เงิน การที่โจทก์กรอกข้อความลงไปในสัญญากู้เงินว่า
จำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ ๖,๐๔๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการกรอก
ข้อความลงในแผ่นกระดาษซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดย
ไม่ได้รับความยินยอมหรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อื่น
สัญญากู้เงินจึงเป็นเอกสารปลอม โจทก์ไม่อาจอ้างอิงแสวง
สิทธิจากเอกสารปลอมได้ จึงถือว่าไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืม

(๕.๓) แก้จำนวนเงินภายหลังผู้กู้ลงชื่อสูงเกินจริงโดย
ไม่ได้ได้รับความยินยอมเป็นเอกสารปลอม แต่ผู้กู้ยังต้อง
รับผิดชอบเฉพาะตามจำนวนเดิม

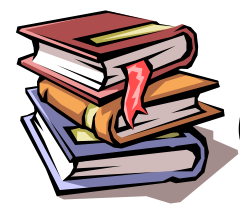
ฎ.๑๑๔๕/๕๒ โจทก์มีหนังสือสัญญากู้ยืมที่จำเลยลงลายมือชื่อ
เป็นผู้กู้ระบุว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นหลักฐาน
การกู้ยืมเป็นหนังสือซึ่งจำเลยต้องรับผิดชอบ แม้ภายหลังโจทก์แก้ไข
จำนวนเงินในสัญญากู้ให้สูงขึ้นเป็น ๑๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่เป็น
ไปตามที่โจทก์และจำเลยตกลงกัน แต่ก็ไม่ทำให้หลักฐานกู้ยืมเงิน
ที่ทำไว้แต่เดิมและมีผลสมบูรณ์ต้องเสียไป จำเลยต้องรับผิดชอบต่อ
โจทก์เท่าที่กู้ไปจริง (เนติ ๖๘) (ฎ.๔๐๗/๔๒ ส.ญ.กู้ เป็นเอกสาร
ปลอม แต่ไม่ทำให้หลักฐานที่ทำไว้เดิมที่มีผลสมบูรณ์ต้องเสียไป)

ฎ.๑๔๕๒/๖๓ จำเลยกู้เงินโจทก์เพียง ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ภายหลังมีการแก้ไขจำนวนเงินกู้ เป็น ๑๕๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยมิได้รู้เห็นยินยอม หนังสือสัญญากู้เงินจึงเป็นเอกสารปลอม แต่หาใช่จะใช้เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเพื่อฟ้องร้องไม่ได้เสียทั้งหมดไม่ ยังคงใช้เป็น หลักฐานแห่งการกู้ยืมฟ้องร้องให้จำเลยรับผิดชอบตามจำนวนเงินที่ถูกต้องก่อนแก้ไขได้ จำเลยกู้เงินจากโจทก์เพียง ๒๐,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ยที่โจทก์คิดจากจำเลยเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๐ ต่อเดือน เกินกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามที่บัญญัติห้ามไว้ใน ป.พ.พ. ม. ๖๕๔ และเป็นการกระทำอันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ ... การที่โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้ง โดยกฎหมาย ตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. ม.๑๕๐ โจทก์ย่อมไม่มีสิทธิเรียกเก็บดอกเบี้ยจาก จำเลย คงเรียกร้องได้เฉพาะเงินต้นที่จำเลยกู้ไปซึ่งแยกออกจากส่วนดอกเบี้ยที่ตกเป็น โมฆะ และต้องนำดอกเบี้ยที่จำเลยชำระให้แก่โจทก์ไปหักชำระออกจากต้นเงินและเมื่อ มีจำนวนเกินกว่าเงินต้นที่กู้ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

แก้จำนวนเงินภายหลังผู้กู้ลงชื่อตามจริงเพราะมากู้เงินเพิ่ม
ถ้าผู้กู้ไม่ลงชื่อกำกับ รับผิดเฉพาะตามจำนวนเดิม

ฎ.๓๒๖/๐๗ เดิมจำเลยกู้เงินโจทก์ ๓,๑๐๐ บาท และทำหนังสือกู้
ไว้ ต่อมาจำเลยขอกู้เงินอีก ๑,๔๐๐ บาท โจทก์จำเลยขอให้ผู้เขียน
สัญญาแก้จำนวนเงินในหนังสือกู้ การเขียนจำนวนเงินกู้เพิ่มลงไป
ในหนังสือกู้โดยจำเลยมิได้ลงลายมือชื่อในการแก้ไขถือได้ว่าไม่มี
หลักฐานลงลายมือชื่อจำเลยจึงใช้ฟ้องร้องบังคับไม่ได้ ส่วนการกู้
ครั้งแรก ๓,๑๐๐ บาทนั้น ได้ทำหนังสือกู้และลงลายมือชื่อจำเลยใน
หนังสือนั้นถูกต้องตามกฎหมาย โจทก์จำเลยขอให้ผู้เขียนสัญญา
แก้จำนวนเงิน การแก้ก็คงไม่มีผลให้ฟ้องร้องจำเลยตามที่แก้
เท่านั้น โจทก์ยังคงมีสิทธิฟ้องเรียกเงินตามหนังสือกู้ที่ทำไว้เดิม
(เนติ ๗๑)

แก้จำนวนตามจริงก่อนผู้กู้ลงชื่อ ใช้บังคับได้
ผู้กู้ขอกู้เงิน ๖,๐๐๐ บาท เมื่อผู้เขียนสัญญา
เขียนจำนวน ๖,๐๐๐ บาทไปแล้ว ผู้กู้ขอเพิ่มอีก
๑,๐๐๐ บาท รวมเป็น ๗,๐๐๐ บาท ผู้เขียนจึง
แก้เลข ๖ เป็นเลข ๗ และแก้ตัวอักษรด้วย ดังนี้
เป็นการแก้ไขตรงตามความประสงค์ของผู้กู้ ก่อน
ที่ผู้กู้จะลงลายมือชื่อในสัญญาผู้กู้ และคู่กรณีมีเจตนา
จะให้เอกสารดังกล่าวเป็นหลักฐานแห่งการกู้ตาม
จำนวนที่แก้ไขไปแล้วคือ ๗,๐๐๐ บาท ดังนั้น แม้ตัวเลข
และตัวอักษรที่แก้ไขไปจะไม่ได้ลงชื่อกำกับก็ใช้เป็น
หลักฐานแห่งการกู้ยืมโดยสมบูรณ์ (เทียบ ฎ.๑๑๕๔/๑๑)

๓. กู้ยืมเงิน (ม.๖๕๓ - ม.๖๕๖)

- ๑) บริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๐ วรรค ๒)
- ๒) กำหนดเวลาชำระหนี้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๒)
- ๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืม (ม. ๖๕๓ วรรค ๑)
- ๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ วรรค ๒)
- ๕) ดอกเบี้ยในการกู้ยืม (ม. ๖๕๔, ๖๕๕ +
พ.ร.บ. ห้ามฯ + พ.ร.ก. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ.)
- ๖) การรับหรือคืนทรัพย์สินแทนเงินกู้ยืม (ม. ๖๕๖)

๔) การนำสืบทการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

(๑) ในการกู้ยืมเงินมีหลักฐานเป็นหนังสือนั้นจะนำสืบทการใช้ต้นเงิน
กู้ยืมด้วยเงินสด (หมายถึง ด้วยวิธีนำเงินสดมามอบให้ผู้ให้กู้โดยตรง)
ด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (ฉ.๔๖๗/๑๕)

(กู้ ๑ บาท แต่มีหลักฐานการกู้เป็นหนังสืออยู่ในบังคับ ม.๖๕๓ ว.๒)

(๑.๑) หลักฐานเป็นหนังสือที่ระบุทำนองว่า “รับเงิน ๕,๐๐๐ บาท
ลงลายมือชื่อผู้ให้กู้” ก็สามารถนำสืบทใช้ได้แล้ว (แม้ไม่มีข้อความระบุว่า
ใช้หนี้เงินกู้ก็สามารถนำสืบทได้)

(๑.๒) หลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้เวนคืนแล้ว (ต้นฉบับ ส.ญ.ฯ หรือ
หลักฐานการกู้) (จะอ้างว่าผู้ให้กู้ไม่คืนให้หรืออ้างว่าผู้ให้กู้คืนสำเนา
สัญญากู้ยืมหรือคืนโฉนดที่วางประกันให้มาใช้ให้นำสืบทการใช้เงินไม่ได้)

(๑.๓) หลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้ถูกขีดฆ่าหรือระบุว่ายกเลิก
เพิกถอนแล้ว (ขีดฆ่าหรือบันทึกว่าเพิกถอนหรือแก้ไขตัวเลข)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๓๓๓๕/๓๒(ป) ในการชำระหนี้เงินยืม
ผู้ยืมให้ผู้ให้ยืมรับเงินเดือนแทนผู้ยืมแล้ว
หักเงินเดือนชำระหนี้ดังกล่าว สมุดเซ็น
รับเงินเดือนของทางราชการที่ผู้ให้ยืมลงชื่อ
รับเงินเดือนแทนผู้ยืมจึงเป็นหลักฐาน
การใช้เงินตาม ม.๖๕๓ ว.๒

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

เอกสารมีความว่า เรียนครูที่เคารพนับถืออันสูง กระผม
ได้ฝากนมมาให้ ๑ โหลราคา ๔๔ บาท โปรดทราบ
เงินฝากไป ๘,๔๐๐ บาท กระผมได้รับและลงบัญชีไว้
เรียบร้อยแล้ว ท้ายข้อความเป็นคำลงท้ายของหนังสือ
วันเดือนปี และเซ็นชื่อโจทก์ หนังสือฉบับนี้เป็น
หลักฐานตาม ม.๖๕๓ ว.๒ พึงเป็นหลักฐานประกอบ
ข้อเท็จจริงได้ว่า จำเลยได้ชำระหนี้จำนวนนี้ให้แก่โจทก์
แล้ว (เทียบ ฎ.๕๓๑/๐๕)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๘๑๖/๑๘ จำเลยอ้างว่าชำระหนี้เงินกู้ให้โจทก์

แล้วบางส่วน และโจทก์ออกใบรับให้แต่ต่อมา

ปลวกชนบ้านจำเลยก็คใบรับนั้นเสีย ดังนั้นจำเลย

นำพยานบุคคลมาสืบได้ตาม ป.วิ.พ. ม.๕๓(๒)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๒๖๑๕/๑๖ กู้ยืมเงินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ

จะนำสืบการใช้เงินได้ตาม ม.๖๕๓ ว.๒ เท่านั้น

ผู้กู้เงินจะนำสืบพยานบุคคลไม่ได้ว่าได้ชำระ

ต้นเงินกู้แล้วแต่โจทก์ไม่คืนสัญญาให้

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๖๒๓๐/๓๕ การที่จำเลยอ้างว่า
มีการชำระหนี้หมดสิ้นกันแล้ว
แต่โจทก์ไม่ยอมคืนสัญญา โดยอ้างว่า
หายนั้น มีสาเหตุที่ทำให้จำเลยทั้งสอง
หลุดพ้นจากความรับผิดชอบดังที่บัญญัติ
ไว้ใน ม.๖๕๓ ว.๒

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๕๘๖๓/๔๘ จำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ได้ทำหนังสือสัญญากู้เงินไว้ จำเลยจะนำสืบการใช้เงินต้นเงินได้ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมมาแสดงหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้เวนคืนแล้วตาม ม.๖๕๓ ว.๒ แต่สำเนาสัญญากู้ยืมที่โจทก์ส่งคืนจำเลยไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืม ถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้เวนคืนหลักฐานแห่งการกู้ยืมแก่จำเลยแล้ว จำเลยจึงไม่สามารถนำสืบการใช้เงินดังกล่าวคืนแก่โจทก์ได้ ส่วนการนำสืบการชำระดอกเบี้ยไม่อยู่ในบังคับของ ม.๖๕๓ ว.๒ จำเลยนำสืบได้

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๒๖๕๗/๓๔ จำเลยรู้เห็นยินยอมให้โจทก์เอาดอกเบี้ยเกินอัตรา ตามกฎหมายรวมกับต้นเงินกรอกลงในสัญญากู้ สัญญากู้จึงไม่เป็น เอกสารปลอมการกู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ผิดกฎหมาย แต่การคิดดอกเบี้ย เป็นความผิดตามกฎหมายต่างหาก ซึ่งแยกออกจากกันได้โดยถือว่า คู่กรณีไม่ประสงค์จะให้ต้นเงินสูญไปด้วย ต้นเงินเป็นส่วนที่สมบูรณ์ สัญญากู้ไม่เป็นโมฆะทั้งฉบับ น.ส.๓ ที่จำเลยมอบให้โจทก์ไว้เป็น
ประกันการกู้ยืม ไม่ใช่หลักฐานแห่งการกู้ยืมเพราะไม่ใช่เอกสาร
ที่แสดงในตัวเองว่ามีการกู้ยืมเงินกัน การที่โจทก์คืน น.ส.๓ ดังกล่าว
จึงไม่ใช่เป็นการเวนคืนหลักฐานแห่งการกู้ยืม (ฎ.๑๒๕๐/๕๘)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ถ้าอ้างว่าชำระหนี้ต้นเงินกู้ด้วยเงินสดแล้วไม่มีอย่างใดอย่างหนึ่งตาม

(๑.๑) (๑.๒) (๑.๓) ที่กล่าวมาแล้วจะนำสืบการชำระหนี้ไม่ได้

ฎ.๓๖/๕๕ การกู้ยืมเงินระหว่าง ส. กับจำเลยมีหลักฐานแห่งการกู้ยืม
เป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยซึ่งเป็นผู้ยืม แม้จำเลยอ้างว่าชำระหนี้แล้ว
แต่จำเลยก็ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ให้ยืม ไม่มีการเวนคืน
เอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมหรือได้แทงเพิกถอนลงในเอกสาร
นั้นแล้ว จำเลยจึงนำสืบการใช้เงินไม่ได้เพราะต้องห้ามตาม ม.๖๕๓ ว.๒

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๑๖๑๘/๒๕ มาตรา ๖๕๓ ว.๒ หาได้บังคับเฉพาะจะนำสืบการใช้ต้นเงินทั้งหมดไม่ ดังนั้น ถ้ามีการชำระต้นเงินเพียงบางส่วน ผู้ยืมจะนำสืบการใช้เงินได้ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมมาแสดง หรือได้แทงเพิกถอนลงในเอกสารนั้น

ฎ.๕๖๓๒/๖๒ จำเลยที่ ๑ ไม่มีพยานหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืม นั้นได้เวนคืนแล้วหรือได้แทงเพิกถอนลงในเอกสารนั้นมาแสดง จึงยังฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ (เงินกู้) ตามฟ้องให้แก่โจทก์แล้ว

๔) การนำสืบทการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

(๒) มาตรา ๖๕๓ วรรคสอง หมายถึงการนำสืบถึงการชำระหนี้ต้นเงินกู้

ด้วยเงินสด (หมายถึง ด้วยวิธีนำเงินสดมามอบให้ผู้ให้กู้โดยตรง)

แต่ถ้าเป็นการชำระหนี้เป็นอย่างอื่นหรือเป็นเรื่องตกลงระงับหนี้

ไม่อยู่ในบังคับ ม.๖๕๓ ว.๒ แม้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ไม่ได้เวนคืน

เอกสารหรือไม่ได้แทงเพิกถอนลงในเอกสาร ก็นำสืบการชำระหนี้ได้ เช่น

ตีทรัพย์ใช้หนี้, โอนเงินทางไปรษณีย์ธนาณัติ, นำเงินเข้าบัญชี,

มอบให้ไปรับเงินบ้านญาติ, มอบสมุดคู่ฝากพร้อมใบถอนหรือ

บัตรเอทีเอ็ม, จ่ายด้วยเช็ค, หักค่าเช่าชำระหนี้เงินกู้ ฯลฯ

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๑๑๗๘/๑๐ การชำระหนี้เงินกู้ด้วยการโอนที่ดิน
ให้เจ้าหนี้เป็นการชำระหนี้อย่างอื่นซึ่งมิใช่การชำระหนี้
ด้วยเงินตามมาตรา ๓๒๑ แม้จะมีได้มีหลักฐาน
การชำระหนี้เป็นหนังสือตาม ม.๖๕๓ ว.๒ ศาลก็รับฟัง
พยานบุคคลที่นำสืบในเรื่องการชำระหนี้นั้นได้ เมื่อโอน
ที่ดินชำระหนี้เงินกู้แล้วหนี้นั้นก็ระงับไป (เนติ ๖๕)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๘๐๕๗/๕๖ โจทก์กู้ยืมเงินจำเลย เมื่อ ก.โอนที่ดินของตน เพื่อชำระหนี้กู้ยืมเงินที่จำนองที่ดินพิพาทเป็นประกันให้แก่ โจทก์แล้ว (ซึ่งเป็นการชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินอย่างอื่นแทนการ ชำระด้วยเงินไม่อยู่ในบังคับ ม.๖๕๓ ว.๒) หนี้ตามสัญญา จำนองที่ดินพิพาทเป็นประกันย่อมระงับสิ้นไปตาม ม.๗๔๔ (๑) จำเลยจึงมีหน้าที่จดทะเบียนไถ่ถอนจำนองที่ดินพิพาท ให้แก่โจทก์

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๕๗/๖๑ จำเลยผู้กู้ นำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากของโจทก์
ผู้ให้กู้เพื่อชำระหนี้เงินกู้ที่กู้ยืมจากโจทก์ เป็นการชำระหนี้
ผ่านธนาคารที่โจทก์มีบัญชีเงินฝากเพื่อให้โจทก์ได้รับเงิน
ที่ชำระหนี้ โดยไม่ได้ทำนิติกรรมโดยตรงต่อโจทก์ จึง
ไม่อาจมีการกระทำตาม ม.๖๕๓ ว.๒ ได้ การที่โจทก์เจ้าหนี้
มิได้โต้แย้งไม่รับเงิน ถือว่าเป็นกรณีที่เจ้าหนี้ยอมรับ
ชำระหนี้อย่างอื่นแทนการชำระหนี้ที่ได้ตกลงกันไว้ตาม
ม.๓๒๑ ว.๑ จำเลยมีสิทธินำสืบการชำระหนี้ให้แก่โจทก์
ด้วยการนำเงินฝากเข้าบัญชีโจทก์ได้ (ฎ.๑๐๒๒๗/๕๑)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๕๖๘๘/๓๗ จำเลยนำสืบถึงวิธีการใช้เงินว่า จำเลยเป็นพนักงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย...ในการรับเงินเดือนหรือเงินอื่นใด จำเลยจะรับผ่านบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ซึ่งจำเลยเปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคารกรุงไทย และจำเลยได้มอบสมุดคู่ฝากเงินออมทรัพย์ตามบัญชีเงินฝากดังกล่าวพร้อมทั้งได้มอบฉันทะให้โจทก์มีอำนาจถอนเงินจากบัญชีเงินฝากเพื่อหักชำระหนี้แก่โจทก์ได้เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท นับแต่ ม.ค.๒๕๒๗ ถึง ส.ค.๒๕๓๐ ดังนี้ การที่จำเลยนำสืบการใช้เงินต้นโดยวิธีดังกล่าวข้างต้นจำเลยก็ชอบที่จะทำได้ เพราะเป็นกรณีที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ยอมรับการชำระหนี้เป็นอย่างอื่นแทนการชำระหนี้ที่ได้ตกลงกันไว้

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๓๕๗๗/๖๓ ส.ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โดยโจทก์รับบัตรเอทีเอ็ม
ของ ส. ไว้ถอนเงินจากบัญชีของ ส. กรณีนี้เป็นเรื่องที่เจ้าหนี้
ยอมรับการชำระหนี้อย่างอื่นแทนการชำระหนี้ที่ได้ตกลงกันไว้
ตาม ม.๓๒๑ ว.๑ ซึ่งไม่ต้องห้ามที่จำเลยจะนำสืบพยานบุคคล
ให้ศาลเห็นถึงวิธีการชำระหนี้โจทก์ว่าได้ปฏิบัติต่อกันเช่นใด
ทั้งไม่อยู่ในบทบังคับเฉพาะตาม ม.๖๕๓ ว.๒

๔) การนำสืบทการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

กรณีได้รับชำระหนี้ด้วยเงินซึ่งได้จากการขายรถยนต์ ไม่ใช่ได้รับชำระหนี้ด้วยรถยนต์ จึงไม่มีประเด็นว่าได้รับชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินอย่างอื่นหรือไม่

ฎ.๕๗๔/๒๒ ผู้จัดการมรดกของ ช.ฟ้องให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญากู้ที่จำเลยยืมเงิน ช. จำเลยให้การว่า ช. บังคับให้จำเลยขายรถยนต์ได้เงิน ๖๐,๐๐๐ บาท และเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท ช.ได้รับเป็นการชำระหนี้เงินกู้ทั้งหมด ดังนี้ คำให้การดังกล่าวมีความหมายว่า ช. ได้รับชำระหนี้ด้วยเงินซึ่งได้จากการขายรถยนต์ หาใช่ได้รับชำระหนี้ด้วยรถยนต์ไม่ จึงไม่มีประเด็นว่า ช. ได้รับชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อจำเลยไม่มีใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานการใช้เงิน และยังมีได้เวนคืนหนังสือสัญญากู้เงิน จำเลยจึงไม่มีสิทธินำพยานมาสืบตามข้อกล่าวอ้าง

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๑๘๗๒/๓๑ การที่คู่สัญญาทำสัญญากู้ยืมเงินขึ้นใหม่ แทนหนังสือสัญญากู้ยืมเงินฉบับเก่าแสดงถึงเจตนา ของคู่สัญญาว่าได้ตกลงระงับหนี้ตามสัญญาเก่าแล้ว ให้ใช้สัญญาใหม่แทน สัญญาเก่าเมื่อระงับไปแล้วก็ไม่มี ผลบังคับใช้ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงในการทำสัญญา ใหม่ นั่นเอง โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องตามสัญญาฉบับเก่าอีก กรณีนี้เป็นเรื่องตกลงระงับหนี้ ไม่ใช่การชำระหนี้ จึงไม่จำเป็นต้องมีใบเสร็จหรือเวนคืนเอกสารตาม ม.๓๒๖

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

๓) มาตรา ๖๕๓ วรรคสอง หมายความว่าเฉพาะถึงการนำสืบ

ใช้ต้นเงินที่กู้ยืมไปเท่านั้น ไม่กินความถึงการใช้ดอกเบี้ย

ฎ.๒๔๓/๐๓ (ป) การนำสืบการใช้เงินว่าต้องมีหลักฐานเป็น

หนังสือตามที่บัญญัติไว้ใน ม.๖๕๓ ว.๒ นั้น หมายความว่าเฉพาะ

ถึงการใช้ต้นเงินที่กู้ยืมไปเท่านั้น ไม่กินความถึงการใช้ดอกเบี้ย

ด้วย การชำระดอกเบี้ยย่อมนำสืบด้วยพยานบุคคลได้

(ฎ.๑๓๓๒/๓๑)

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๖๗๐/๔๕ การนำสืบถึงการชำระดอกเบี้ย

ค้างชำระ มิใช่เป็นการนำสืบถึงการใช้ต้นเงิน

จึงไม่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือมาแสดง

ตาม ม.๖๕๓ ว.๒

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๔๗๕๕/๓๖ ป.พ.พ. ม.๖๕๓ว.๒ หมายถึงการนำสืบถึงการชำระต้นเงิน
เท่านั้นไม่รวมถึงการชำระดอกเบี้ยด้วย จำเลยจึงมีสิทธินำพยานบุคคล
มาสืบถึงจำนวนดอกเบี้ยที่ชำระไปได้ ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ.ม.๕๔(๖)
เมื่อปรากฏว่าจำนวนดอกเบี้ยที่จำเลยชำระให้โจทก์ไปแล้ว มีจำนวนสูง
กว่าจำนวนดอกเบี้ยที่โจทก์มีสิทธิจะได้ตามสัญญากู้และสัญญาจำนอง
จึงต้องนำส่วนที่เกินไปชำระต้นเงินตาม ป.พ.พ. ม.๓๒๕ ว.๑ และเป็น
หน้าที่โจทก์ที่จะต้องคิดยอดเงินมาให้ถูกต้อง เมื่อโจทก์คิดยอดหนี้มาไม่
ถูกต้อง ชอบที่จะยกฟ้องแต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นฟ้องใหม่ภายในอายุความ

๔) การนำสืบการใช้เงินกู้ยืม (ม. ๖๕๓ ว.๒)

ฎ.๔๕๔๔/๖๒ แม้ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๕๑ ม. ๑๐

ใช้ถ้อยคำว่าการฟ้องคดีผู้บริโภค ย่อมต้องหมายความว่ารวมถึง
การต่อสู้คดีของผู้บริโภคด้วย จำเลยในฐานะผู้บริโภคมียุทธินำสืบ
พยานบุคคลถึงการใช้เงินได้โดยไม่อยู่ในบังคับว่าการนำสืบการใช้เงิน
ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืม
มาแสดงหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้แนบมาแล้ว
หรือได้แนบเพิกถอนลงในเอกสารนั้นแล้วตาม ป.พ.พ. ม.๖๕๓ ว.๒